

USTAWA O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

- zasady przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą
- zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc

Obowiązek zawiadomienia o podejrzeniu popelnienia przestępstwa

- Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popelnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. Za zaniechanie zawiadomienia grozi wówczas odpowiedzialność karna z art.231 par. 1 kk.
- Osoby będące świadkiem przemocy powinny zawiadomić o tym Policję bądź prokuraturę (społeczny obowiązek), a także ewentualnie inny podmiot realizujący zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (pracownika socjalnego, kuratora sądowego)

Środki izolacji wobec sprawcy przemocy stosowane w postępowaniu cywilnym

EKSMISJA Z LOKALU

- podstawą zastosowania tego środka jest Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego
- uprawnienie przysługuje, gdy współlokator tego samego lokalu swym rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie
- nie jest możliwa jest eksmisja wyłącznego właściciela
- sprawcy przemocy nie przysługuje pomieszczenie tymczasowe ani lokal socjalny
- opłata od pozwu wynosi 200 zł
- w przypadku trudnej sytuacji majątkowej można złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych
- w przypadku trudnej sytuacji majątkowej jest możliwość ustanowienia pełnomocnika z urzędu

EKSMISJA PRZY ROZWODZIE

- eksmisji można domagać się w postępowaniu o rozwód/separację
- jest możliwa, jeśli małżonkowie wspólnie zamieszkują
- podstawą orzeczenia jest rażąco naganne zachowanie współmałżonka uniemożliwiający wspólne zamieszkiwanie
- nie jest możliwa jest eksmisja wyłącznego właściciela
- nie ma dodatkowych opłat oprócz opłat od pozwu o rozwód/separację w chwili wnoszenia pozwu

ZOBOWIĄZANIE SPRAWCY PRZEMOCY DO OPUSZCZENIA MIESZKANIA

- podstawą zastosowania tego środka jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- celem jest izolacja sprawcy przemocy w rodzinie
- obowiązek można orzec nawet gdy sprawca jest wyłącznym właścicielem nieruchomości
- osoba dotknięta przemocą składa wniosek do sądu
- wyznaczenie rozprawy następuje w ciągu 1 miesiąca
- opłata od wniosku wynosi 40 zł
- w przypadku trudnej sytuacji majątkowej można złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych
- w przypadku trudnej sytuacji majątkowej jest możliwość ustanowienia pełnomocnika z urzędu

Środki izolacji wobec sprawcy przemocy stosowane w postępowaniu przygotowawczym

- stosowane gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa
- stosowane aby zapobiec popełnieniu nowego, ciężkiego przestępstwa
- stosowane po wszczęciu postępowania karnego i po przedstawieniu sprawcy przemocy w rodzinie zarzutu popełnienia przestępstwa

ZATRZYMANIE

- Policja ma prawo zatrzymać sprawcę przemocy w rodzinie, gdy istnieje bezpośrednie zagrożenie życia/ zdrowia
- Policja ma obowiązek zatrzymać sprawcę przemocy w rodzinie, gdy przestępstwo z użyciem przemocy popełnił wobec osoby wspólnie zamieszkującej przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza, że popełnieniem takiego przestępstwa grozi

TYMCZASOWE ARESZTOWANIE

- środek ten stosuje sąd na wniosek prokuratora
- najbardziej dolegliwy środek dla sprawcy, nie stosuje się go gdy wystarczające jest zastosowanie innego środka
- zabezpiecza prawidłowy tok postępowania lub zapobiega popełnieniu przez oskarżonego (podejrzanego) nowego ciężkiego przestępstwa
- maksymalny okres tymczasowego aresztowania wynosi 3 m-ce, z możliwością przedłużenia do 12 m-cy

NAKAZANIE OKRESOWEGO OPUSZCZENIA LOKALU

- środek stosowany w karnym postępowaniu przygotowawczym przez prokuratora
- dotyczy każdego lokalu zajmowanego wspólnie pokrzywdzonym
- środek niezależny od prawa własności oraz kwestii zameldowania stosuje się wobec oskarżonego o popełnienie przestępstwa na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że sprawca ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził
- stosowanie środka do 3- miesięcy z możliwością jego przedłużenia przez sąd

ODDANIE SPRAWCY POD DOZÓR POLICJI

- oddany pod dozór ma obowiązek stawiennictwa na każde wezwanie w jednostce Policji
- obowiązek wykonywania nałożonych obowiązków, np. obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, wykonywanie ciężącego obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby oraz poleceń (np. zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu, zgłaszania się do organu dozoru w określonych odstępach czasu, zawiadamianie organu o zamierzonym wyjeździe i terminie powrotu, zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym, zakaz zbliżania się do określonych osób na wskazaną odległość, zakaz przebywania w określonych miejscach, inne ograniczenia swobody),
- Oddanie pod dozór Policji stosuje się zamiast tymczasowego aresztowania, jeśli sprawca w wyznaczonym terminie opuści lokal wspólnie zajmowany z pokrzywdzonym oraz określi miejsce swojego pobytu.

WYBRANE ŚRODKI KARNE ORAZ OBOWIĄZKI PROBACYJNE

- informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby
- przeproszenia pokrzywdzonego
- wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby
- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających
- poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu albo oddziaływaniom terapeutycznym
- uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach
- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób na wskazaną odległość
- opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
- innego stosownego postępowania w okresie próby, jeżeli może to zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa

OBOWIĄZEK NAPRAWIENIA SZKODY

- może być orzekany przez sąd środek karny lub jako środek probacyjny
- jeśli pokrzywdzony złoży wniosek o naprawienie szkody, sąd jest obowiązany orzec o naprawieniu szkody
- sąd może nałożyć na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości bądź w części

OCHRONA DZIECKA

Każda osoba będąca świadkiem przemocy ma obowiązek zawiadomienia Policji lub innych instytucji działających na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie.

Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, to sąd opiekuńczy może podejmować decyzje w sprawach dziecka z urzędu bez konieczności składania odpowiednich pism.

Każdy, kto jest świadkiem sytuacji, w których dobro dziecka jest zagrożone ma obowiązek zawiadomić sąd opiekuńczy celem umożliwienia podjęcia mu stosownych czynności.